

гектарів ще стоять [необроблені]. А погода, дивись, яка! Кожну **погожу днину використовувати** треба (А. Головка); Сьогодні вимагає від нас навчитися правильно і раціонально **використовувати воду, ґрунти, природні копалини**. Від цього залежить майбутнє всього людства (З науково-популярної літератури).

Слово *уживати* (*вживати*) має значення «застосовувати що-небудь завжди, постійно або з певною метою» (СУМ, Т. X). Саме така семантика зумовлює лексичну сполучуваність: *уживати слова, речення, жести, звертання, антоніми, синоніми* тощо, напр.: *Вона [баба] **вживала старинні слова, яких діти не розуміли*** (М. Коцюбинський); *Не забуваймо народних прислів'їв і приказок. Частіше їх **вживаймо** і наша мова буде багатію і природною* (З науково-популярної літератури).

Частіше слово *уживати* поєднується зі словами на позначення їжі напоїв тощо і є синонімом до лексики *споживати*, напр.: *Чи то не маєш ваги, що змалку пили ми повітря Римських священних горбів та **сабінських маслин уживали?*** (М. Зеров).

Отже, авторам підручників радимо формулювати речення так: *Правильно **вживайте** наведені слова!*; *Для зв'язку речень у тексті **вживаємо** такі слова: тоді, спочатку, потім, цей, ці, він, вона, вони.*

Тетяна Коць

ДОКУМЕНТ ПОКАЗУЮТЬ, А НЕ ПРЕД'ЯВЛЯЮТЬ

Для багатьох, на жаль, стало звичним уживання дієслів *пред'являти / пред'явити* в словосполученнях на зразок *пред'являйте квитки, пред'явіть документи, пред'явити претензії до якості виконаної роботи, пред'являти високі вимоги до знань, пред'явити рахунок за надану послугу* і т.д., утворених подібно до російської мови. В українській мові ці дієслова в складі поданих словосполучень мають різні відповідники, пор.: ***предъявите** билет (документ) – **покажіть** квиток (документ); **предъявить** претензии к качеству*

выполненной работы – **висунути** претензії до якості виконаної роботи; **предъявлять** высокие требования к знаниям – **висувати** високі вимоги до знань; **предъявить** счет за предоставленную услугу – **виставити** рахунок за надану послугу.

Отже, в українській мові замість **пред'являти / пред'явити** потрібно вживати **показувати / показати** (квиток, документ), **висувати / висунути** (претензії, вимоги), **виставляти / виставити** (рахунок).

Катерина Городенська

НЕ ПРИВОДЬТЕ НИЧОГО У ВІДПОВІДНІСТЬ...

В офіційно-діловому вжитку, особливо в мові українського законодавства, узвичаївся штамп **приводити / привести щось у відповідність із чим-небудь (до чого-небудь)**, пор.: **Закон про опозицію треба привести у відповідність із Конституцією** (Дзеркало тижня, 14.01.2011); **Не пізніше ніж за три місяці країна повинна привести своє законодавство у відповідність з вимогами Європейського союзу** (Високий Замок, 02.06.2013); **Найперше, що потрібно, – відродити, привести у відповідність до Конституції, принцип розподілу права** (Тиждень, 29.11.2012); **Одночасно на адресу Київської міської ради суд скерував окрему ухвалу, де просив привести у відповідність до вимог Конституції місцеве положення про порядок проведення відповідних заходів** (Українська правда, 28.02.2013). Цей штамп став звичним тому, що він є буквальним перекладом російського **приводить / привести что-либо в соответствие с чем-нибудь**. Українською мовою його значення правильно передати як **узгоджувати / узгодити що-небудь із чимсь**, пор.: **Закон про опозицію узгодити із Конституцією; Україна повинна узгодити своє законодавство з вимогами Європейського союзу; Документ рекомендовано узгодити з нормами чинного законодавства**.

Отже, замість **приводити / привести щось у відповідність із чим-небудь (до чого-небудь)** потрібно вживати **узгоджувати / узгодити що-небудь із чимсь**.

Катерина Городенська